

**Gemeente
Amsterdam**

Definitief
Versie 1.0
15 september 2022

Bouwwerk Informatie (management) Protocol

Colofon

Versie/datum : versie 1.0, 15-09-2022
Status : definitief

Gemeente Amsterdam

Weesperstraat 113, 1018 VN Amsterdam

Postbus 95089, 1090 HB Amsterdam

Telefoon 14 020

E-mail helpdesk-assetinformatie-ib@amsterdam.nl

Website amsterdam.nl

Auteur(s)

Michiel van der Post

Contactpersoon

Jakko Heinen - Helpdesk asset informatie IB

September 2022

Versiebeheer

Versie	Status	Datum	Toelichting	Auteur(s)
xxx	xxx	xxx	xxx	xxx
1.0	Definitief	15-09-2022	Initiatie	Michiel van der Post

Inhoud

1	Introductie	5
1.1	Status	5
1.2	Definities	6
2	Rangorde van contractdocumenten	8
3	Verplichtingen van de Opdrachtgever	9
4	Verplichtingen van de Aannemer	10
5	Intellectuele eigendom	11
6	Eigendom van het BIM	13
7	Aansprakelijkheid voor BIM-data	14

1 Introductie

1.1 Status

Dit Bouwwerk Informatiemanagement protocol (BIM-protocol) maakt deel uit van de Overeenkomst tussen de volgende partijen:

- Gemeente Amsterdam in de rol van Opdrachtgever;
- De aannemer in de rol van Aannemer;
- De directievoerder in de rol van vertegenwoordiger van de Opdrachtgever.

voor het project <projectnaam/-omschrijving> te Amsterdam, bekend onder <projectnummer/dossiernummer>.

Dit BIM-protocol bevat informatie en voorwaarden op het bestek, ter verduidelijking t.a.v. de verplichtingen en aansprakelijkheden van Opdrachtgever en Aannemer(s) met betrekking tot te leveren BIM-modellen en/of -data, alsmede het gebruik en het eigendom van die modellen en/of data. Waar BIM staat kan ook Asset informatie worden gelezen, het geheel aan digitale data uitwisseling.

Dit informatieprotocol is gebaseerd op het Nationaal Model BIM-protocol release 0.9 van het BIM-loket en is aangepast om aan te sluiten op de Amsterdamse BIM-proces.

1.2 Definities

Aspectmodel

3D-model of datamodel gemaakt door en voor één discipline

BIM

In overeenstemming met de BIR Kenniskaart "Wat is BIM?"

<http://www.bouwinformatieraad.nl/wp-content/uploads/2014/10/Kenniskaart-o-Wat-is-BIM.pdf>)

gebruiken we in Amsterdam de volgende definitie:

1. 'Bouwwerk Informatie Model': de digitale representatie van de functionele en technische karakteristieken van een bouwwerk, dat uitgangspunt is voor en ondersteunend aan activiteiten en besluitvorming in alle fasen van de levenscyclus van het bouwwerk;
2. 'Bouwwerk Informatie Modelling': het proces van het digitaal modelleren van een bouwwerk en (samen-)werken met behulp van digitale bouwwerkmodellen;
3. 'Bouwwerk Informatie Management': de opbouw, het beheer en (her)gebruik van digitale bouwwerkinformatie in de hele levenscyclus van het bouwwerk.

Bouwwerk Informatie (management) Protocol (BIM-protocol)

Bijlage bij een bestek waarin eisen en voorwaarden met betrekking tot de juridische aspecten van de toepassing van BIM in een project zijn opgenomen.

BIM-Regisseur

Procesmanager van het BIM-project

(Bron: BIR Kenniskaart nr. 3 "BIM-rollen en -competenties" -

<http://www.bouwinformatieraad.nl/wp-content/uploads/2014/10/Kenniskaart-3-BIM-rollen-en-competenties-1.pdf>)

BIM-Uitvoeringsplan (BUP)

Document waarin de projectpartners de BIM-gerelateerde (samenwerkings-)afspraken voor het project vastleggen en actueel houden, zodanig dat tenminste wordt voldaan aan de eisen en voorwaarden uit het BIM-protocol en de ILS OR en optimaal wordt voorzien in de daaruit voortvloeiende informatiebehoeften van de projectpartners onderling.

Informatie Levering Specificatie Openbare Ruimte (ILS OR)

Betreft de specificatie van de inhoud, de structuur en de dragers van de (BIM-)data op door de Opdrachtgever contractueel gedefinieerde dataleveringen (*data drops*) die door de Aannemer moeten worden geleverd aan de Opdrachtgever ter ondersteuning van besluitvorming in de diverse fasen van de levenscyclus van het bouwwerk en ter ondersteuning van gebruik, beheer en onderhoud.

Overeenkomst

Het contract gesloten tussen de partijen, bekend onder **<aanduiding overeenkomst>**, waarvan dit BIM-protocol deel uitmaakt.

Werk

Het eindproduct waarop de Overeenkomst betrekking heeft.

Werkzaamheden

Activiteiten van de Aannemer waarop de Overeenkomst betrekking heeft.

Document

Verzameling gegevens vastgelegd op een gegevensdrager. Dit kan zijn op papier of digitaal.
(Bron: Wikipedia)

Onderaannemer

Persoon of organisatie die in opdracht van de Aannemer, zonder voor hem in dienst te zijn, de Werkzaamheden, c.q. het Werk geheel of gedeeltelijk uitvoert.

Projectpartner

Opdrachtgever, door Opdrachtgever voorgeschreven onderaannemer(s), Aannemer en door de Aannemer ingeschakelde adviseurs, comakers, onderaannemers zelfstandige hulppersonen en relevante leveranciers in de volledige keten van de Aannemer.

2 Rangorde van contractdocumenten

- 2.1 Dit BIM-protocol maakt deel uit van het bestek. In het geval van een tegenstrijdigheid of inconsistentie tussen de bepalingen in dit Protocol en enig ander document die deel uitmaken van het bestek, prevaleren de bepalingen in dit Protocol.

3 Verplichtingen van de Opdrachtgever

- 3.1 De Opdrachtgever wijst voor het Project een eigen BIM-Regisseur aan. Deze "BIM-Regisseur OG" onderhoudt in de loop van het project nauwe contacten met de BIM-Regisseur aan de zijde van de Aannemer ("BIM-Regisseur ON").
- 3.2 De taken van de BIM-Regisseur OG zijn:
- opstellen BIM-protocol;
 - aansturen en bewaken van de voortgang van het BIM-proces;
 - bijdragen aan het leer- en veranderingsproces in de organisatie en de bouwketen.
 - De verantwoordelijkheden van de BIM-Regisseur OG zijn:
 - stellen van doelen, eisen en randvoorwaarden t.b.v. de ontwikkeling van BIM binnen de organisatie ;
 - stellen van doelen, eisen en randvoorwaarden en het voorbereiden van de BIM-aspecten in contracten en de werkafspraken met de verschillende samenwerkende partijen in het bouwproces.
- 3.3 De Opdrachtgever stelt voor het werk een Informatie Levering Specificatie Openbare Ruimte (ILS OR) op, waarin wordt gespecificeerd:
- Welke tussentijdse BIM-leveringen de Opdrachtgever verwacht;
 - Welke (BIM-) data bij oplevering moeten worden geleverd ter ondersteuning van gebruik, beheer en onderhoud van het bouwwerk.
 - Welke digitale modellen en andere (digitale) startinformatie de Opdrachtgever levert om de Aannemer in staat te stellen om aan zijn contractuele verplichtingen te voldoen.

De ILS voor dit project is de Informatie Levering Specificatie Openbare Ruimte (ILS OR) deze ILS maakt deel uit van het bestek.

4 Verplichtingen van de Aannemer

- 4.1 De Aannemer wijst een "BIM-Regisseur ON" aan voor het Werk. Het is toegestaan om voor de uitvoeringsfase(n) een andere BIM-Regisseur aan te stellen dan voor de ontwerpfase(n), mits een goede overdracht van verantwoordelijkheden en kennis over het project is geborgd.
- 4.2 Tot de taken en verantwoordelijkheden van de BIM-Regisseur ON behoren tenminste:
- Het onderhouden van de contacten met de BIM-Regisseur OG;
 - Het opstellen en actueel houden van een dataoverdrachtschema, e.e.a. in goed overleg met alle Projectpartners;
 - Zorgdragen dat BIM-leveringen worden uitgevoerd conform de ILS;
 - <Projectspecifieke toevoeging>
- 4.3 De Aannemer is verplicht BIM-Leveringen te doen conform de ILS die deel uitmaakt van het bestek.
- 4.4 Omwille van het bereiken van een optimaal, integraal afgestemd eindresultaat verlangt de Opdrachtgever optimale samenwerking tussen de Aannemer en de door hem in te schakelen projectpartners. Deze projectpartners dienen daartoe aspectmodellen en andere relevante BIM-data zonder terughoudendheid op vooraf overeen te komen tijdstippen en conform vooraf overeen te komen specificaties te delen, onder regie en op aanwijzing van de BIM-Regisseur ON. De Aannemer dient dit in de overeenkomsten met zijn projectpartners vast te leggen.
- 4.5 De Aannemer is verplicht om de inhoud van dit BIM-protocol te incorporeren in subcontracten met zijn adviseurs, comakers en onderaannemers, voor zover dit relevant is voor het vermogen van de Aannemer om te voldoen aan de voorwaarden van de Overeenkomst, inclusief dit BIM-protocol en de ILS.

5 Intellectuele eigendom

5.1 Licentie aan de Opdrachtgever

De Aannemer verleent hierbij aan de Opdrachtgever een (sub)licentie om zijn Intellectuele Eigendomsrechten die zijn ontstaan of zullen ontstaan in verband met de Werkzaamheden en de Documenten, de daarin belichaamde werken en de daaruit voortvloeiende werken te gebruiken. Onder 'gebruiken' wordt hier begrepen:

- het gebruiken van modellen en/of (BIM-)data ten behoeve van de realisatie als bedoeld in artikel 5.4 en de herhaalde realisatie als bedoeld in artikel 5.5;
- het gebruiken van modellen en/of (BIM-)data ten behoeve van het beheer, onderhoud en instandhouding van het bouwwerk, waaronder begrepen gedeeltelijke of gehele wijziging of vernietiging;
- het gebruiken van afbeeldingen van het bouwwerk;
- alle openbaarmakings- en verveelvoudigingshandelingen, waaronder (maar niet beperkt tot) de openbaarmakings- en verveelvoudigingshandelingen die nodig zijn voor de uitvoering van de beheer-, publieke en wettelijke taken van de Opdrachtgever en die nodig zijn voor het opnemen van informatie in de BIM-database van de Opdrachtgever.

Deze (sub)licentie is *onvoorwaardelijk, niet in tijd beperkt, onherroepelijk, overdraagbaar, vergoedingsvrij, niet-exclusief*.

De Opdrachtgever heeft het recht om (sub)licenties te verlenen, met inbegrip van de rechten waarvoor de Projectpartners een licentie aan de Aannemer hebben verleend.

Voor zover voor de uitvoering van de Overeenkomst licenties moeten worden verkregen op Intellectuele Eigendomsrechten van derden – zoals voor het hergebruik van oude ontwerpen of voor het gebruik van standaardsoftware – moet de Aannemer zich inspannen de benodigde licenties te verwerven ten behoeve van en op naam van de Opdrachtgever. Voor zover het niet mogelijk is deze licenties te verwerven op naam van de Opdrachtgever, moet de Aannemer in overleg treden met de Opdrachtgever en moet de toestemming van desbetreffende derden ten minste zodanig zijn, dat de Opdrachtgever niet gebonden is aan de Aannemer voor de toekomstige exploitatie en onderhoud van het Werk en de exploitatie en onderhoud kan voortzetten, al dan niet door dit aan een derde uit te besteden.

5.2 Overeenkomsten Projectpartners

Met elke Projectpartner die Intellectuele Eigendomsrechten bezit en die zullen worden aangewend in verband met de Werkzaamheden of die activiteiten zal verrichten waarbij naar verwachting Intellectuele Eigendomsrechten zullen ontstaan, moet de Aannemer een schriftelijke overeenkomst sluiten met de betreffende Projectpartner ter verkrijging van een licentie voor het gebruik van de bedoelde Intellectuele Eigendomsrechten. De Aannemer moet deze licentie in sublicentie overdragen aan de Opdrachtgever.

5.3 Wijziging en vernietiging

De Aannemer mag: (i) met inachtneming van het bepaalde in artikel 25 lid 3 van de Auteurswet, geen beroep doen op artikel 25 lid 1 sub (a), (b) en (c) van de Auteurswet met

betrekking gehele of gedeeltelijke wijziging of vernietiging van het Werk of een daaruit voortvloeiend werk. Dit laat onverlet het recht van een auteur om zich op grond van Auteurswet art. 25 lid 1 sub (d) te verzetten tegen verminking van het Werk of een daaruit voortvloeiend werk. De Opdrachtgever verplicht zich in overleg te treden met de rechthebbende in de zin van Auteurswet art. 25 lid 1 sub (d) wanneer hij voornemens is het Werk te wijzigen.

5.4 Realisatie

- (a) De Opdrachtgever mag het ontwerp of werk dat in de Documenten is belichaamd of daaruit voortvloeit zonder tussenkomst van de Aannemer of zijn Onderaannemers onbeperkt in zijn geheel of gedeeltelijk realiseren of doen realiseren ("verveelvoudigen" in de zin van artikel 13 van de Auteurswet),
- (b) Onder realisatie valt het recht van de Opdrachtgever om voor deze vorm van gebruik derden in te schakelen. De Aannemer doet hierbij afstand van enig recht zich te verzetten tegen de in deze bepaling genoemde vorm van gebruik, in het bijzonder het recht om zich te dien aanzien op enig intellectueel eigendomsrecht te beroepen om dat gebruik te verhinderen of in te perken.

5.5 Licentie aan Aannemer voor Bestaande Infrastructuur/Bouwwerk

De Opdrachtgever verleent hierdoor voor de duur van de Overeenkomst aan de Aannemer een onvoorwaardelijke, onherroepelijke, overdraagbare en vergoedingsvrije licentie, met het recht om aan derden sublicenties te verlenen, om de intellectuele eigendomsrechten met betrekking tot de Bestaande Infrastructuur/Bouwwerk en de daarin belichaamde werken ten behoeve van de Werkzaamheden te gebruiken.

6 Eigendom van het BIM

- 6.1 De Opdrachtgever wordt eigenaar van alle analoge en digitale Documenten die de Aannemer op grond van de ILS OR AIE aan de Opdrachtgever dient te verstrekken.

7 Aansprakelijkheid voor BIM-data

- 7.1 De Aannemer dient ervoor zorg te dragen dat alle data die in het kader van de Overeenkomst door hem of namens hem worden toegevoegd aan het BIM, traceerbaar zijn naar hem of de Onderaannemers die verantwoordelijk zijn voor het genereren en het invoeren van de data.